

Bilag 3

Fra Borgmesterens Afdeling
Dato 19-08-2026

Ændringer i økonomien siden Budget 2026

Tabellen viser de væsentligste ændringer i økonomien i budgetforslaget for 2027.

Ændringerne er kommet til, siden byrådet behandlede budgettet ved vedtagelsen af Budget 2026. Ændringerne beskrives for årene 2027-2029, men ikke 2030. Det skyldes, at 2029 er det sidste år, der både indgår i sidste års budget og i budgetforslaget for 2027. Der er fokuseret på de største ændringer af økonomien.

Ændringer i 2026 vil som hovedregel indgå i en samlet vurdering af det forventede regnskab for 2026, som forventes indarbejdet i budgetoplægget efter Magistratens behandling af tekniske ændringer til budgetforslaget på baggrund af forventet regnskab 2026.

Tabel: Oversigt over ændringer i økonomien siden B2026 (mio. kr., 2027-priser, +=merudgifter/mindreindtægter)

	2026	2027	2028	2029
1. Regnskab 2025	36			
2. Budgetmodeller - demografafhængige områder		-12	-37	-75
3. Ikke-decentraliserede serviceudgifter		67	61	66
4. Overførselsudgifter		18	-69	-74
5. Gevinst på midtvejsregulering af 2026	-100			
6. Nye pris- og lønskøn		-77	-76	-76
7. Lov- og cirkulæreprogram		151	148	142
8. Sundhedsreform		45	45	45
9. Administrative besparelser i Aarhus		-18	-18	-18
10. §17.4-udvalgets anbefalinger om HR, it og økonomi				-10
11. Dækningsafgiftsaftale		-20	-79	-195
12. Sanktion på dækningsafgift		34	42	47
13. Dækningsafgifts-opsparing			223	219
14. Skat				
Indkomstskat		708	132	229
Grundskyld		-369	-329	-441

	2026	2027	2028	2029
<i>Dækningsafgift</i>	-90	31	-54	-48
<i>Selskabsskat</i>		155	65	66
<i>Øvrige skatter (inkl. efterregulering)</i>		-19	163	141
15. Tilskud og udligning				
<i>Bloktilskud</i>		-147	177	401
<i>Aarhus-specifikke korrektioner</i>		-136	-102	-97
<i>Udligning af udgiftsbehov</i>		14	-60	-111
<i>Udligning af beskatningsgrundlag</i>		-525	78	101
<i>Udligning af selskabsskat</i>		-22	-1	1
<i>Øvrige tilskud og udligning (inkl. efterregulering)</i>		-57	-106	-113
16. Selvbudgetteringsreserve vedr. 2025 og 2026			-16	81
17. Statens overtagelse af indefrosne lån				-130
18. Renter og kursændringer		-58	-49	-78
19. Forskydninger af anlægsbudget		-994	-343	-376
20. Øvrige				-67
Ændringer i alt	-154	-1.231	-205	-290

Den finansielle egenkapital ultimo 2029 er i budgetforslaget forbedret med 1.880 mio. kr. i forhold til sidste års budget. Ændringerne i tabellen ovenfor viser forbedringen, der forklares i tekst nedenfor.

Det bemærkes, at ændringen ultimo 2029 ikke må forveksles med et råderum i forhold til måltallet for den finansielle egenkapital. Det skyldes, at måltallet gælder det sidste år i budgetperioden (2030). Udviklingen i den samlede økonomi i forhold til måltallet ultimo 2030 er gennemgået i selve indstillingen.

Beskrivelse af ændringerne:

1. Regnskab 2025

Den permanente effekt af regnskab 2025 blev vurderet at give en forværring på ca. 30 mio. kr., bl.a. som følge af flere udgifter til demografi samt udgifter til især arbejdsskader på det ikke-decentraliserede område. I modsat retning trækker dog flere indtægter fra grundskyld og flere renteindtægter, som bidrager positivt til resultatet.

Udover selve regnskabet kommer et mindre kasseforbrug fra den supplerende regnskabsindstilling for 2025 samt det endelige resultat på overførselsområdet for 2025, der blev en smule bedre end vurderet ved regnskabet aflæggelse.

2. Budgetmodeller - demografifafhængige områder

Budgetændringer, der følger af budgetmodellerne, er beskrevet i materialet til afdelingernes budgetforslag.

Mindreudgifterne i tabellen vedrører ændringer i forhold til overslagsårene i sidste års budget og er en følge af den seneste befolkningsprognose samt ændringer i efterspørgselsprocenter. Faldet i udgifterne som følge af

budgetmodellerne skyldes fortrinsvist, at væksten i befolkningen vurderes lidt lavere i den seneste befolkningsprognose, særligt for de mindste børn.

Ser man i stedet på merudgifterne til budgetmodeller i forhold til det budgetlagte udgiftsniveau i 2026 er der i 2027 merudgifter til budgetmodeller på 188 mio. kr., hvilket afspejler befolkningstilvæksten i kommunen. Også i de efterfølgende år vokser udgifterne, så de i 2030 er 830 mio. kr. højere end i 2026.

Mindreudgifterne til budgetmodeller skal generelt ses i sammenhæng med indtægter fra skat, tilskud og udligning, jf. pkt. 14 og 15. En særskilt beregning for tilskud og udligning viser, at opdaterede befolkningsprognoser for Aarhus og landsplan medfører mindreindtægter på ca. 40 mio. kr. om året i 2027-2029 set i forhold til de befolkningsprognoser, der lå til grund for budget 2026-2029.

3. Øvrige ikke-decentraliserede serviceudgifter

På de ikke-decentraliserede serviceområder blev der i afdelingernes budget indarbejdet store merudgifter til især arbejdsskadeområdet, der over de sidste år har været i kraftig vækst. Desuden blev udgifterne til tjenestemandspensioner samt betaling for Aarhus-elevs skolegang i andre kommuner løftet.

4. Overførselsudgifter

I afdelingernes budget blev forsørgelsesudgifterne for 2026-2029 rebudgetteret. Der blev indlagt merudgifter som følge af en fortsat forventning om svagt faldende konjunkturer, der må forventes at medføre en stigende ledighed. Herudover medfører også befolkningsudviklingen og enkelte lovændringer en forventning om flere borgere på offentlig forsørgelse.

5. Gevinst på midtvejsregulering af 2026

Med Økonomaftalen for 2027 er der samtidigt aftalt en midtvejsregulering af bloktilskuddet for 2026 som følge af højere pris- og lønskøn og et lavere overførselsskøn. Samlet set modtager kommunerne 1,3 mia. kr., og Aarhus' andel heraf er ca. 81 mio. kr.

Det er den nuværende vurdering, at der er langt større mindreudgifter på overførselsområdet end det, der skal afleveres i midtvejsregulering (-41 mio. kr.). Som følge heraf indarbejdes i Magistratens budgetforslag en gevinst i forhold til de oprindelige budgetforudsætninger (hvor der blev budgetteret med et tab på 80 mio. kr. i 2026) på skønsmæssigt 100 mio. kr.

6. Nye pris- og lønskøn

De nye pris- og lønskøn, som blev aftalt i forbindelse med Økonomaftalen og indarbejdet i KL's skøn for overslagsårene medfører mindreudgifter for kommunen.

7. Lov- og cirkulæreprogram

Årets lov- og cirkulæreprogram medfører – ekskl. beskæftigelsesreformen (der indgik i budget 2026) og sundhedsreformen (pkt. 8) - merudgifter på 151 mio. kr. i 2027, 148 mio. kr. i 2028 og 142 mio. kr. i 2029 og frem.

Den store regulering vedrører lovgivning om minimumsnormeringer på dagtilbudsområdet, der årligt tilfører 123 mio. kr. til Børn og Unge.

8. Sundhedsreform

Sundhedsreformen udmøntes i budgetforslaget med både store mindreudgifter og store mindreindtægter. Overgangsordningen i 2027 og 2028 indebærer, at kommunerne maksimalt kan tabe/vinde 0,05% af kommunernes beskatningsgrundlag, svarende til 45 mio. kr. i Aarhus. Sundhed og Omsorg finansierer, jf. budget 2026, halvdelen af tabet.

Det bemærkes, at der er stor usikkerhed om sundhedsreformens samlede økonomi. Overgangsordningen i 2027 og 2028 er således endnu ikke udmeldt af Sundheds- og Kirkeministeriet, og det endelige tilskud kan derfor rykke økonomien markant. Fra 2029 vil den kommende udligningsreform indarbejde sundhedsreformens økonomi. Det er i budgetforslaget forudsat, at Aarhus Kommunes tab på sundhedsreformen på 45 mio. kr. videreføres fra 2029 og frem.

9. Administrative besparelser i Aarhus Kommune

Der er indarbejdet et nyt trin for administrative besparelser i Aarhus Kommune på knap 18 mio. kr. om året.

10. §17.4-udvalgets anbefalinger om HR, it og økonomi

På baggrund af Implements foranalyse og anbefalingerne om fremtidig organisering af HR-, it- og økonomiområdet er Direktørgruppen enige om, at områderne kan effektiviseres. På den baggrund er der herfra indlagt 10 mio. kr. i øget råderum i 2029 og 2030.

11. og 12. Dækningsafgiftsaftale og sanktion

Et enig byråd indgik i foråret 2026 en aftale om den fremtidige dækningsafgiftspromille på erhvervsejendomme. Den nye profil – 5 promille i 2027, 5,5 promille i 2028, 5,8 promille i 2029 og 6,2 promille i 2030 - giver merindtægter på gennemsnitligt 133 mio. kr. efter at en eventuel økonomisk sanktion er trukket fra. Den faktiske profil giver få merindtægter i de første år, men flere i de sidste år af budgetperioden.

13. Dækningsafgifts-opsparing

Med dækningsafgiftsaftalen er der enighed om, at de opsparede midler fra dækningsafgift frem til 2028 kan prioriteres ved budgetdrøftelserne. De er derfor lagt ind på en reserve i budgetperioden. Opsparingen ultimo 2028 udgør i alt 657 mio. kr. og er fordelt i årene 2028-2030.

14. Skat

Der er samlede mindreindtægter fra skatterne i 2027-2029 på i alt 430 mio. kr. set i forhold til forudsætningerne i overslagsårene i budget 2026. Det skyldes primært udviklingen i indkomstskatterne samt selskabsskatterne, mens der er merindtægter fra grundskyld og dækningsafgift.

I forhold til indkomstskatten er væksten i udskrivningsgrundlaget generelt højere i Aarhus end på landsplan. KL's skatte- og tilskudsmodel vurderer, at væksten i Aarhus i perioden gennemsnitligt er 0,8 %-point højere end landsplan, hvilket er lidt lavere end forventet i budget 2026. Den lavere

vækst i udskrivningsgrundlaget vurderes bl.a. at skyldes, at befolkningsvæksten i Aarhus nu vurderes på et lidt lavere niveau.

Selskabsskatten giver også mindreindtægter i budgetperioden set i forhold til forudsætningerne i budget 2026, og det skyldes både, at Aarhus Kommunes andel af indtægterne i 2027 er på et lidt lavere niveau, men også, at indtægterne på landsplan i overslagsårene vurderes lavere end tidligere, hvorved Aarhus' budgetterede indtægter også falder.

Grundskyld og dækningsafgift (udover effekten af dækningsafgiftsaftalen, jf. pkt. 11 og 12) bidrager med merindtægter i budgetperioden. Indtægter fra disse skatteklender er i budgetforslaget udarbejdet med udgangspunkt i Skatteministeriets skøn for grundværdierne i alle år.

15. Tilskud og udligning

Der er samlet set store mindreindtægter fra tilskud og udligning i budgetforslaget sammenlignet med forventningerne i budget 2026. Det skyldes udmøntningen af sundhedsreformen, og da denne indgår i tabellens pkt. 8, er det alene effekterne ekskl. sundhedsreformen, som fremgår under dette punkt.

Der er derfor merindtægter fra bloktilskuddet i budgetperioden bl.a. som følge af en gunstig økonomiaftale og højere pris- og lønfremskrivning, men i modsat retning trækker bl.a. højere kommunale skatteindtægter.

Udligningen af beskatningsgrundlaget giver Aarhus merindtægter sammenlignet med budget 2026. Det skyldes dog i alt væsentlighed, at budgetforslaget er udarbejdet med udgangspunkt i statsgaranti, som medfører færre skatteindtægter, men flere indtægter fra udligning, end hvis udgangspunktet havde været selvbudgettering.

Indtægterne fra de øvrige udligningsordninger - udgiftsbehov og selskabsskat - bidrager samlet set med merindtægter i forhold til forventningerne i budget 2026. I forhold til udgiftsbehovet skyldes det, at udgiftsbehovet pr. indbygger er vokset mere i Aarhus end i den landsgennemsnitlige kommune. I forhold til selskabsskatteudligningen skyldes det en forventet lavere andel af selskabsskatten på landsplan i budgetperioden.

Endeligt indebærer Aarhus-korrektionerne til bloktilskuddet, som er nærmere beskrevet i finansieringsnotatet til budgetforslaget, samlede merindtægter i budgetperioden.

16. Selvbudgetteringsreserve vedr. 2025 og 2026

I budgetterne for 2025 og 2026 valgte byrådet at budgettere indtægterne med udgangspunkt i valg af selvbudgettering, idet der var udsigt til store gevinster. Disse blev afsat på reserven tre år efter – i henholdsvis 2028 og 2029. En genberegning af gevinsterne viser nu lavere gevinster end tidligere forudsat, men dog fortsat gevinster på henholdsvis 138 mio. kr. i 2028 (vedrørende 2025) og 81 mio. kr. i 2029 (vedrørende 2026). Gevinsterne vedrørende valget mellem statsgaranti og selvbudgettering er først endelige i henholdsvis maj 2027 og maj 2028.

17. Statens overtagelse af indefrosne lån

Der er i forbindelse med, at staten overtager indfrysningsslån og pensionistlån vedrørende grundskyld budgetteret med en afregning fra staten på 130 mio. kr. i 2029.

18. Renter og kursændringer

Renteindtægterne er steget med 185 mio. kr. i perioden 2027-2029.

19. Forskydninger af anlægsbudget

Beløbene vedrører tidsforskydninger, hvor indtægter eller udgifter er fremrykket til eller fra budgetperioden. Sådanne tidsforskydninger giver ikke nogen påvirkning af råderummet, da den finansielle egenkapital samtidig korrigeres herfor.